

Neuvottelukunnan kokous 1/2010

Maanantai 23.8.2010 klo 16:00 – 17:30
Helsingin yliopisto, Siltavuorenpenger 5 A, K 108

Neuvottelukunta:

Hannele Niemi, professori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, puheenjohtaja

Anu Aarnio, kasvatustieteen ylioppilas

~~Niclas Grönholm, opetuspäällikkö, ruotsinkielinen opetus, Helsingin kaupunki~~

Tapani Innanen, lehtori, teologinen tiedekunta

Jyrki Kalliokoski, professori, humanistinen tiedekunta

Ilkka Kalo, perusopetuksen johtaja, Vantaan kaupunki

Jukka Kola, vararehtori, Helsingin yliopisto

Kristiina Kumpulainen, johtaja, Opetushallitus

Tuija Laurén, koulutuspäällikkö, Koulutus- ja kehittämiskeskus Palmenia

~~Jari Lavonen, professori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta~~

Olli Luukkainen, koulutussasiain päällikkö, Opetusalan ammattijärjestö (OAJ)

Reetta Nurmi, kasvatustieteen ylioppilas

Markku Pyysiäinen, johtava rehtori, Helsingin normaalilyseo, käyttäytymistieteellinen tiedekunta

Jouko Rikkinen, professori, bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta

Heimo Saarikko, professori, matemaattis-luonnontieteellinen tiedekunta

Outi Salo, linjanjohtaja, suomenkielinen opetus, Helsingin kaupunki

Kaisu Toivonen, opetustoiminnan johtaja, Espoon kaupunki

Airi Vilhunen, YLE kulttuurin päällikkö, Yleisradio OY

Tuuli Asunmaa, koordinaattori, käyttäytymistieteellinen tiedekunta, sihteeri

Ennen kokousta kansainvälinen seminaari, jossa puhujana Ann Lieberman (K113, Siltavuorenpenger 5A) klo 12:00 – 15:45. NEUVOTTELUKUNNAN JÄSENET TERVETULOJA! Ilmoittautumiset (koskee erityisesti lounasta) Mirikka Juntuselle (mirikka.juntunen@helsinki.fi)

12:00 - 13:00 Introduction of the Finnish teacher education

Light lunch and meeting people at the Faculty of Behavioral sciences and Department of Teacher Education and researchers of CICERO Learning Network

13: 00 - 14:00 Ann Lieberman (University of Stanford): What we can learn about the National Writing Project, Lecture

Discussion (Finnish and Singaporean Teacher Education experts participate in the session)

14:15 - 15:45 Ann Lieberman: The best Practices in Mentoring of Teachers, Lecture

Discussion: Finnish Teacher Education experts participate in the session

1. Kokouksen avaus klo 16:00

Puheenjohtaja avasi kokouksen 16:02 ja toivotti neuvottelukunnan tervetulleeksi uuteen kolmivuotiskauteen.

2. Järjestäytyminen

Kokouksen puheenjohtajana toimii Hannele Niemi ja sihteerinä Tuuli Asunmaa. Valitaan varapuheenjohtaja sekä päätetään pöytäkirjan tarkastusmenettely.

Päätös: Valittiin varapuheenjohtajaksi Markku Pyysiäinen. Päätettiin, että pöytäkirja lähetetään jäsenille sähköpostin välityksellä kokouksen jälkeen. Jokainen voi esittää siihen korjausehdotuksensa ja lopullinen pöytäkirja hyväksytään neuvottelukunnan seuraavassa kokouksessa.

3. Tutustuminen

Opettajankoulutuksen neuvottelukunta on yliopiston ja sen sidosryhmien välinen yhteistyön foorumi. Jäseniksi neuvottelukuntaan on kutsuttu yhteiskunnallisia vaikuttajia yliopistosta, pääkaupunkiseudun kunnista sekä muita opettajankoulutuksen kannalta keskeisiltä tahoilta.

4. Toimikunnan tehtävät

Helsingin yliopiston strategiakauden 2010-2012 keskeiset painoalueet opettajankoulutuksessa ovat:

- monikulttuurisuuden edistäminen
- elinikäisen oppimisen vahvistaminen
- kenttäkouluverkosto opetusharjoittelun monipuolistajana sekä
- monitieteinen oppimisen tutkimus ja tutkimuspohjainen opettajankoulutus.

Neuvottelukunnan tehtävänä on:

- edistää painoalueiden toteutumista opettajankoulutuksessa,
- opettajankoulutuksen laadullinen kehittäminen,
- yhteistyön tehostaminen sekä yliopiston sisällä että pääkaupunkiseudulla sekä
- vaikuttaminen seuraaviin yliopiston strategiaan ja toimenpideohjelmiin, tiedekuntien tavoiteohjelmiin sekä tutkintovaatimuksiin.

Päätösehdotus: Todetaan neuvottelukunnan tehtävät. Keskustellaan neuvottelukunnan toimintamuodoista.

Päätös: Kokouksessa keskusteltiin neuvottelukunnan tehtävistä ja teemoista, joita neuvottelukunnassa tulisi käsitellä. Tärkeäksi nousseet teemat on kursivoitu oheisessa koonnissa.

Yhtenäinen peruskoulu on ollut olemassa jo pitkään, mutta se ei ole realisoitunut koulumaailmaan. Tarvittaisiin enemmän *vuoropuhelua aineenopettajien ja luokanopettajien välillä*.

Mikä koulutuksen laatu on tällä hetkellä? Koulutuksen ja työelämän tulisi vastata toisiaan. Tämä *työelämävastaavuus* tulisi selvittää, eli onko koulutus antanut eväät opettajan arkeen. Sitä varten *tarvitaan palautetta kentältä*, mitä valmistuneet osaavat ja mitä eivät. Koulutuksessa käsitellään esim. luokahuonevuorovaikutusta, muttei välttämättä vanhempien kohtaamista. Myös erityispedagogiikkaa voisi olla opinnoissa enemmän tai valmistuneilla tulisi olla ainakin tietoisuus erilaisista tukimuodoista.

Neuvottelukunta on yksi foorumi, jossa voidaan *edistää monikulttuurisuuden huomioonottamista*. Kymmenen vuoden päästä kouluissa on kaksinkertainen määrä oppilaita eri kulttuureista. Perusopetuslakiin on lisätty kesällä 2010 "tehostettu tuki" (16a §) ja se vaikuttaa koko perusopetukseen ja sitä kautta myös koko opettajankoulutukseen.

Tieto- ja viestintäteknikan käyttö opettamisen välineenä on jäämässä jälkeen kehityksestä. Nykyiset opiskelijat ovat hyviä teknisiltä taidoiltaan, mutta heillä ei ole valmiuksia käyttää niitä pedagogisesti. Tutkimuksia tieto- ja viestintäteknikan käytöstä koulun arjessa on ja niitä työstetään koko ajan lisää, mutta seuraavaksi se pitäisi jalkauttaa opettajankoulutukseen.

Peruskoulutuksen odotetaan vastaavan kaikkeen mahdolliseen. Pitäisi tarkentaa, mikä kuuluu peruskoulutukseen ja mikä on täydennyskoulutuksen kenttää. Jos *opettajia kouluttavat tahot (opettajankoulutuslaitos, ainelaitokset ja Palmenia) toimivat hyvin yhteen*, niin paljon on silloin jo ratkaistu.

Neuvottelukunnan jaostot ovat hyviä työrukkasia, joten niitä kannattaa jatkaa. Neuvottelukunnassa voitaisiin keskustella enemmän kuin vain kuunnella jaostojen raportointia. Joka *kokouksessa voisi olla yksi tema kerrallaan*.

5. Neuvottelukunnan tehtävät ja aikataulu strategiaprosessissa

Yliopiston seuraava strategiakausi on 2013-2016. Strategian ja toimenpideohjelmien valmistelu alkaa vuoden 2011 alussa ja sen pitäisi olla valmis vuoden 2012 alkupuolella. Vuonna 2012 strategia jalkautetaan ja sen

toteuttamisesta sovitaan opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käytävissä neuvotteluissa. Yliopiston hallitus päättää uudesta strategiaprozessista joulukuussa 2010.

Helsingin yliopiston tiedekuntien, laitosten, erillisten laitosten ja keskushallinnon toiminta suunnitellaan ja toteutetaan Helsingin yliopiston strategian perusteella laadittujen yksiköitten tavoiteohjelmien/toimintasuunnitelmien mukaisesti. Näissä suunnitelmissa on esitetty tiedekuntien ja laitosten, erillisten laitosten ja keskushallinnon laatimat yliopiston strategiaan pohjautuvat linjaukset, jotka ovat osa tavoiteohjelmaa tai toimintasuunnitelmaa. Suunnitelmissa esitetään myös toimenpiteet, keinot ja voimavarat tavoitteiden saavuttamiseksi. Tiedekuntien tavoiteohjelmien valmistelu alkaa vuoden 2012 kevätlukukaudella ja ne hyväksytään vuoden 2012 loppupuolella.

Tiedekunnan seuraava tutkintovaatimuskausi alkaa syksyllä 2012, joten tutkintovaatimusten valmistelu on jo käynnissä ja ne hyväksytään vuoden 2012 alkukeväästä.

Päätösehdotus: Keskustellaan neuvottelukunnan tehtävistä ja roolista strategiaprozessissa.

Päätös: Neuvottelukunnan pitäisi pystyä syöttämään ajatuksia ajoissa uuteen strategiaan. Seuraava strategia tulee olemaan nelivuotinen, kun nykyinen strategiakausi on kolmevuotinen. Uuteen strategiaan sitoudutaan siis pitkäksi aikaa, siksi kannattaa pitää huolta, että opettajankoulutus näkyy myös uudessa strategiassa.

6. Mahdolliset jaostot

Edellisellä neuvottelukunnan kaudella neuvottelukunnan työryhmiä olivat:

1. Aineenopettajan koulutuksen yhteistyöryhmä
2. Kenttäkouluverkoston tukiryhmä
3. Planeringsgruppen för svenskspråkig ämneslärarutbildning
4. Opettajien täydennyskoulutuksen kehittämisen työryhmä

Liitteenä on näiden ryhmien kokoonpanot ja tehtävät.

Neuvottelukunnan kokouspöytäkirjasta 13.11.2009:

”Aineenopettajan koulutuksen yhteistyöryhmän tulevaisuus nähdään liittyvän opettajankoulutuksen neuvottelukunnan tulevaisuuteen. Opettajankoulutus ylittää tiedekuntarajat ja yhteistyötä pidetään tärkeänä. Työelämän suunnalta saatava tieto koulutuksesta on arvokasta. Tässä alumnit nähtiin ensiarvoisen tärkeiksi yhteistyökumppaneiksi. Käydyssä keskustelussa nostettiin tärkeiksi,

että yliopiston palautejärjestelmää kehitettäessä opettajankoulutus ja sen tarpeet tulevat huomioiduksi.”

Yliopiston strategiaa mukaillen kuluvan kauden jaokset voisivat olla seuraavat:

1. Aineenopettajan koulutuksen yhteistyöryhmä
2. Elinikäisen oppimisen ryhmä
3. Kenttäkouluverkoston kehittämisryhmä

Monikulttuurisuus sekä oppimisen tutkimus ja tutkimuspohjaisuus sisältyvät näiden jaosten toimintaan.

Ruotsinkielisen aineenopettajan koulutuksen tilanteesta voi olla yhteydessä koordinaattori Kajsa Heseliukseen (äitiysvapaalla), sijaisena Kasper Johansson (info-amneslarare@helsinki.fi, (09) 191 21695). Opettajankoulutuslaitoksella on tällä hetkellä suunnitteilla ruotsinkielinen lastentarhanopettajan koulutus yhteistyössä Åbo Akademin kanssa. Lisätietoja antaa koulutuksen amanuenssi Nina Sveholm (nina.sveholm@helsinki.fi, (09) 191 29852).

Päätösehdotus:

- Keskustellaan jaostojen asettamisesta.
- Sovitaan jaostojen asettamisen menettelytavasta (pj:n ja jäsenten valinta, työn aloittaminen).

Päätös: Keskustelun perusteella päätettiin, että pysyväisluonteisia jaostoja ovat 1) aineenopettajan koulutuksen kehittämisryhmä ja 2) kenttäkouluverkoston kehittämisryhmä, jotka voivat toimia pääpiirteissään samoin kuin aikaisemminkin.

Sihteeri lähettää yhteistyötahoille pyynnön nimittää edustajansa kyseisiin ryhmiin.

Kohdassa 4 esiin nousseiden teemojen perusteella neuvottelukunnan alaisuuteen perustetaan myös tiimejä, joiden toiminta voi olla lyhytaikaisempaaakin. Näitä tiimejä on neljä: 1) monikulttuurisuus, 2) elinikäinen oppiminen, 3) yhtenäinen peruskoulu sekä 4) tieto- ja viestintätekniikka. Nämä tiimit vastaavat neuvottelukunnan kokousten alustuksista.

Tiimien jäsenet koostuvat neuvottelukunnan jäsenistä ja tarvittaessa myös ulkopuolisista jäsenistä. Sihteeri lähettää kyselyn, kuka haluaa osallistua mihinkin tiimiin.

Neuvottelukunta antaa toimeksiantoja kaikille jaostoille ja tiimeille ja myös jaostot voivat nostaa esiin teemoja ja alustuksia, joita neuvottelukunnassa käsitellään.

7. Neuvottelukunnan vuosisuunnitelma

Syksy 2010

- 23.8. neuvottelukunnan kokous
- jaostot aloittavat toimintansa
- Opetusharjoittelu-Symposium järjestetään 7.10.2010 klo 14-18. Klo 14-16 on kaksi luentoa, puhujina Riitta Jyrhämä ja Hannele Cantell, joiden jälkeen klo 16-18 ainekohtaiset pienryhmät kokoontuvat.
- joulukuun alku: neuvottelukunnan kokous

Kevät 2011

- Maaliskuu/Huhtikuu: seminaari "*Opettajankoulutuksen laatu*" (työnimi) ja neuvottelukunnan kokous
- Toukokuu/Kesäkuu: neuvottelukunnan kokous

Vuosittain järjestetään neljä kokousta ja yksi seminaari.

Päätösehdotus: Keskustellaan vuosisuunnitelmasta ja päätetään toimintalinjaukset lukuvuodelle 2010-2011.

Päätös: Esityksen mukaan.

8. Muut asiat

Seuraava neuvottelukunnan kokous on 8.12.2010 klo 14.

Neuvottelukunnan käyttöön on perustettu sähköpostilista, johon kaikki jäsenet on liitetty. Osoite on opkoul-nk@helsinki.fi.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17:46.